

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięcznie w Łodzi mk. 45.000

" " " Kraju " 50.000

" " " za gran. 80.000

Odnoszenie do domu 3000 mk. miesięcznie.

"Głos Polski" łącznie z „Kurjerem Wiecz.”

wraz z odnoseniem 80.000 mk. miesięcznie.

Cena 2.000 mk.

Redakcja i Administracja

Łódź, Piotrkowska nr. 106.

Telefony: Redakcji nr. 19-71.

Adminstr. 199. Nocny — 799.

Ogłoszenia: I str. i w tekście 1500 mk. (5 szpal

za wiersz Nekrologi 1000 " 5

milimetr. Nadesł. po tekśc. 1100 " 5

jednostr. Zwyczajne 700 " 8

Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 100.000 mk.

Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent

za firm zagranicznych o 100 procent drożej

Francja łagodzi swe żądania.

W oczekiwaniu odpowiedzi francuskiej.

Maksimum ustępstw ze strony Francji.

BERLIN, 19 sierpnia. (AW). — Według przekonania, panującego w niemieckich kołach politycznych, odpowiedź francuska na ostatnią notę angielską zostanie doręczona w Londynie w poniedziałek. Odpowiedź będzie się opierać na następujących zasadach:

1) Ustalenie żądań reparacyjnych francuskich na 3 miliardy funtów szterlingów, zamiast poprzednio wymienionych 6 miliardów funtów.

2) Oświadczenie gotowości francuskiej do wycofania swoich wojsk z zagłębia Ruhry, jeżeli Anglia skłoni Niemcy do dostarczenia gwarancji, dzięki którym zaspokojenie żądań francuskich nie ulegnie najmniejszej wątpliwości.

PARYŻ, 19 sierpnia. (Pat). — Według „Liberte” tekst odpowie

dzi francuskiej ogłoszony będzie w poniedziałek. Jak się dowiaduje dziennik, nota podaje, jako maksymalne ustępstwo Francji, do jakiego byłaby gotowa się pomsunąć, sumę 26 miliardów marek złotych. Ponadto Francja nie już nie opuści, a przytem sojusznicy również musieliby skreślić dług francusk.

W dalszym ciągu nota stwierdza, że francuzi pozostaną w zagłębiu Ruhry, ponieważ w przeciwieństwie do Anglii uważają, że okupacja jest jedynym środkiem skłonienia Niemiec do wykonania przyjętych zobowiązań. Według „Intransigeant” nota obejmuje 26 stron.

BRUKSELA, 19 sierpnia. (Pat). — Havas. Ambasador francuski zakomunikował Jasarowi odpowiedź francuską na notę angielską.

S.H.S. wobec wstrzymania dostaw odszkodowaniowych.

BELGRAD, 19 sierpnia. (Pat). — Wczorajsze posiedzenie rady ministrów poświęcone było omówieniu sytuacji, wywołanej notą niemiecką, zawiadamiającą o zawieszeniu dostaw w naturze z tytułu odszkodowań. Komunikat, wydany po tem posiedzeniu głosi: Rząd bada w dalszym ciągu sprawę odszkodowań i zawieszenie przez Niemcy dostaw. Rząd jest zdania, że chodzi tu o istotne naruszenie przez Niemcy traktatów międzynarodowych, co go-

dzi w żywotne interesy państwa S. H. S.

Rządy rumuński i grecki poświęcają tej sprawie również własne uwagi. Istnieje tendencja zajęcia w tej kwestii wspólnego stanowiska przez państwa zainteresowane. Notę niemiecką rząd zakomunikował komisji odszkodowań w Paryżu, jako instancji kompetentnej do rozstrzygnięcia kwestii wykonania traktatu, przedstawiono jej zarazem protest, wniesiony z powodu zawieszenia dostaw.

HERMES AMBASADOREM NIEMIECKIM W PARYŻU.

PARYŻ, 19 sierpnia. (AW). — Według informacji „Echo de Paris” na stanowisko ambasadora niemieckiego w Paryżu wysuwany jest dotychczasowy minister finansów Rzeszy, dr. Hermes.

BAWARIA ŻAŁUJE DR. CUNO.

MONACHJUH, 19 sierpnia. (Pat). — Prasa niemiecka stwierdza, że gabinet bawarski przyjął z ubolewaniem wiadomość o ustąpieniu gabinetu dr. Cuno. Członkowie gabinetu bawarskiego wyrażają poważne obawy w związku z udziałem socjal-demokratów w rządzie Rzeszy oraz z powodu nowych ustaw podatkowych.

ZAWROTNY PED DROŻYZNY.

BERLIN, 19 sierpnia. (Pat). — Miejska kolej elektryczna podniosła cenę biletów z 50 na 200 tysięcy marek, a cenę jednego metra sześciennego gazu z 60 na 200 tysięcy marek.

BERLIN, 19 sierpnia. (Pat). — W ciągu tygodnia od 10 do 17 sierpnia wzrosły koszty utrzymania w Niemczech o 148.8 proc. Wskaźnik wzrostu kosztów utrzymania w porównaniu z cenami przedwojennymi wyraża się w liczbie 439990.

BERLIN, 19 sierpnia. (AW). — Niemiecki syndykat węglowy postanowił podwyższyć cenę węgla o 53 proc., skutkiem tego nowy węgiel bez względu na jakość kalkuluje się znacznie wyżej, niż na rynkach światowych. Uchwała ta spotkała się z protestem niemieckiego ministra gospodarki, który na wtorkowym posiedzeniu zwrócił się do syndykatu o uchylenie tej podwyżki.

KRUPP CHCE EKSPLOATOWAĆ ROSJĘ.

BERLIN, 19 sierpnia. (AW). — Do Rostowa przybył w tych dniach pełnomocnik firmy Kruppa, w celu zorganizowania eksploatacji, nabytych przez tę firmę olbrzymich terenów rolnych. Wkrótce przybędzie do Rostowa większy transport narzędzi rolniczych.

Poincare o jednomyślności sojuszników.

PARYŻ, 19 sierpnia. (Pat). — Przemawiając w Charleville na uroczystości odsłonięcia pomnika ku czci poległych, Poincare wspominał o zwycięskiej ofensywie w roku 1918, kiedy to sprzymierzeni działali tak jednomyślnie, że zdawało się, iż zakończą razem w dobre pokoju dzieło, rozpoczęte w czasie wojny.

Istotnie opracowaliśmy wspólnie traktat, tworzący nową mapę Europy. Opinia publiczna powinna przeciwstawić się egoistycznym próbom rozbicia jednności sojuszników. Francja zawsze jest gotowa szukać wraz ze sprzymierzonymi sposobu ulżenia ich cierpieniom, ale statystyka wskazuje, że Anglia myli się, przypisując bezrobocie w swoim kraju okupacji zagłębia Ruhry. Zamiast dyskutować o legalności więzień przez nas zastawów, należałoby raczej wspólnie szukać sposobu rozwiązania sprawy.

Jedynie pokój, oparty na trwałych podstawach, może przywrócić ekonomiczną równowagę w Europie. Taki pokój wymaga lojalnego wykonania traktatów. Francja nie żąda niczego ponad

to, a i Anglia nie może chcieć czego innego. Wobec tego winniśmy się porozumieć. Zagranica inaczej już rozumie nasze stanowisko. Zaprzestają śmiesznych oskarżeń o imperjalizm.

Stresemann zarzuca nam, jakobyśmy sprowokowali Niemcy, lecz wyzwanie wychodzi od tych, którzy sami świadomie uczynili się niewypłacalni.

Jeżeli nikt ze sprzymierzonych z roku 1914 nie kwestionował naszego prawa do Alzacji i Lotaryngii, to stało się to dlatego, że od roku 1870 nikt nie próbował tej niesprawiedliwości.

Poincare zakończył swe przemówienie słowami: „Oby sprzymierzeni przypomnieli sobie tę lekcję historyczną. Pokój niesprawiedliwy jest zawsze czemś niepewnym, ale czemś jeszcze bardziej niepewnym i chwiejnym mógłby stać się nawet i pokój sprawiedliwy, o ileby się tolerowało uchybienia jego podstawowym zasadom. Jedyną rozsądną i leżącą istotnie w interesie pokoju podstawą jest samemu szanować przyjęte zobowiązania i innych do tego zmuszać”.

Havenstein nie chce ustąpić.

BERLIN, 19 sierpnia. (Pat). — Prezydent banku Rzeszy Havenstein nie wyciągnął dotychczas konsekwencji z wczorajszego ultimatum, ogłoszonego w „Vorwaerts”. Wczoraj wieczorem Havenstein wziął udział w posiedzeniu rady państwa, na którym obradowano nad wnioskami kilku rządów krajowych, co do upoważnienia ich do wypuszczenia

w większej ilości t. z. „Notgeld”. Havenstein oświadczył się przeciw temu żądaniu.

Ogólnie nie widzą wyjścia z katastrofy, w jakiej znalazła się waluta niemiecka. Na berlińskiej giełdzie nieoficjalnej płacono wczoraj za dolara 4 i pół miliona marek. Zwyżka ta wywołana została dużymi zakupami dolarów na zlecenie Nadrenji i Gdańska.

Dziennikarze polscy w Jugosławii.

BELGRAD, 19 sierpnia. (Pat). — Po kongresie dziennikarzy jugosłowiańskich, w którym wzięli udział również dziennikarze polscy, część tych ostatnich udała się przez Zagrzeb do Belgradu, gdzie byli serdecznie przyjęci przez poselstwo polskie i władze miejscowe. Dziennikarze polscy byli przyjęci również przez przedstawicieli rządu. Wszyscy ministrowie wyrazili życzenie zacieśnienia stosunków polsko-jugosław., a zwłaszcza stosunków ekonomicznych, wyrażając przytem nadzieję, że stosunki te ożywią się po ratyfikacji konwencji handlowej. Dziennikarze polscy zwiedzili w stolicy

wystawę przemysłową, poczem udali się samochodami na zwiedzenie okolicy. Między innymi zwiedzili Oplenato, gdzie złożyli wieniec na grobie króla Piotra I. Przez Nisz wrócili do Belgradu, skąd udają się do Sarajewa i Dalmacji. W czasie swej podróży dziennikarze polscy byli serdecznie przyjmowani przez wszystkie władze, stwierdzając wszędzie bardzo żywe zainteresowanie się Polską. Dziennikarze polscy zauważyli wszędzie wielki ruch w kierunku odbudowy kraju. Zwłaszcza w Serbii buduje się wiele domów, zakładów przemysłowych, dróg kolei żelaznych.

STRAJK ROLNY W GDAŃSKU.

GDAŃSK, 19 sierpnia. (AW). — Układ z robotnikami rolnymi w powiatach wyżyny gdańskiej i Wielkich Żuław nie doprowadził do żadnego rezultatu. Wobec tego strajk rolny trwa w dalszym ciągu i pociąga olbrzymie straty. Dojrzałe zboże skazane jest na zniszczenie.

KRWAWA WALKI W HISZPANII

MADRYT, 19 sierpnia. (Pat). — Urzędowo komunikują, że zacięty opór powstańców zmusił oddziały hiszpańskie, operujące w rejonie Melilli do cofnięcia się. Hiszpanie mają 12 oficerów zabitych, a 221 żołnierzy rannych i zabitych. Wezwano wszystkich wojskowych, będących na urlopie. Podsekretarz stanu w ministerstwie wojny oświadczył, że opór będzie kontynuowany.

Ekspansja Japonii w Azji.

MOSKWA, 19 sierpnia. (AW). — Dzienniki sowieckie zamieszczają telegramy z Tokio, które opisują działalność penetracyjną Japonii na bliskim wschodzie i w Azji centralnej, w związku z niepowodzeniem polityki japońskiej w Chinach. Japonia stara się nawiązać

stosunki dyplomatyczne z Afganistanem, dokąd wysłała misję, celem zbadania warunków dla układu na wkłady kapitałów japońskich. Również Japonia otwiera szereg gkonsulatów w Turcji, dokąd wkrótce przybędzie misja handlowa.

PRZYJAŹŃ NIEMIECKO-SO-

WIECKA. BERLIN, 19 sierpnia. (AW). — Prezydent Ebert przyjął na posłuchaniu sowieckiego przedstawiciela, Krestinskiego, który wręczył swe listy uwierzytelniające, jako poseł S. S. S. R. W przemówieniu swem Krestinski prosił prezydenta o dalsze poparcie Rosji przez Niemcy. W odpowiedzi prezydent Ebert wyraził pragnienie pogłębienia stosunków z Rosją.

1 MILION FUNT. DLA GRECJI.

PARYŻ, 19 sierpnia. (Pat). — „Echo de Paris” donosi z Londynu, że bank angielski udzielił Grecji zaliczki w wysokości 1 miliona funtów szterl.

UKŁAD HANDLOWY CZESKO-FRANCUSKI PODPISANY.

PARYŻ, 19 sierpnia. (Pat). — Został tu podpisany układ handlowy francusko-czechosłowacki.

Szwajcarski handel zewnętrzny w I-ym kwartale i udział w nim Polski.

Z danych, ogłoszonych przez szwajcarski departament celny o obrocie towarów z zagranicą wynika, że wóóz i wywóz towarów wzrósł się w kwartale I-ym r. bież. w porównaniu z rokiem ubiegłym bardzo znacznie, tak wartościowo, jak i ilościowo.

Wywieziono ogółem 1651000 q. plus 2840000 sztuk różnych towarów za okrągłą sumę 440 milj. franków (421,6 milj. franków w I-ym kwartale 1922).

Wwóz doszedł do 15,964,000 q. plus 21,670 sztuk, plus 309,000 Hl za 531 milj. fr. (445,5 milj. fr. w 1922). Z cyfr, dotyczących importu, widać, że wwóz zboża podwoił się, wzrósł się również wwóz różnych towarów spożywczych, np. samego cukru (po zniesieniu monopolu) sprowadzono 315,000 q., jaj 30,000 q. i t. d. Wzrósł również import surowców, jak bawełny, lnu, wełny, jedwabiu, żelaza, drzewa etc. Zasługuje na zaznaczenie wwóz węgla, który wzrósł do 612,000 tonn (w I-ym kwartale 1922 — 436,000 tonn), nie zważając na to, że z okupowanych terenów Rumii i Saary nie mógł być węgiel sprowadzany. Zapotrzebowanie pokryły Anglia, Francja, Belgja, Holandia, Niemcy, trochę węgla, koksu i brykietów dostarczyła także i Polska. Zmniejszył się wwóz różnych na pojów, zwierząt, skór, maszyn i t. d.

W eksporcie zwiększają się pozycje wartościowe, takie, jak: zegary i zegarki, tkaniny jedwabne, wyroby ze słomy, ser, wozy, obuwie, instrumenty etc. Zmniejsza się wyrób czekolady, mleka skondensowanego, wstażek jedwabnych, maszyn i t. d.

Pod względem ilościowym przedstawia się wywóz trochę odmiennie, a mianowicie: wywóz produktów spożywczych na ogół wzrasta, wzrasta również eksport haftów, wyrobów działnych (pończosznicy), maszyn i wozów, zegarków i mechanizmów zegarowych, farb aniliniowych, obuwia etc., a zmniejsza się ilościowo wywóz nici i tkanin bawełnianych, sztucznego jedwabiu, chemikalii i t. d.

Dla orientacji podajemy osobno tablicę obrotu towarowego z zagranicą.

Naogół pierwszy kwartał 1923 r. przedstawia się znacznie lepiej, niż w roku 1922. Wzrost wwozu surowców (niektóre cyfry przewyższają nawet dane 1913) wskazuje na to, że popyt na wytwory przemysłu szwajcarskiego zwiększa się i stosunki tak w przemyśle, jak i w handlu powoli poprawiają się. Potwierdza to przypuszczenie faktyczna poprawa eksportu, który

w porównaniu z pierwszym kwartałem 1922 zwiększył się tak ilościowo, jak i wartościowo.

Obrót towarów między Polską i Szwajcarią w I-ym kwartale r. bież. jest jak i w IV-ym kwartale 1922 czynny. Import z Polski wskazuje ogółem 663,7 tysięcy q. za 8,76 milj. fr. (w kw. I-ym — 922 tylko 1,17 milj. fr., w kw. IV 1922 — 4,73 milj. fr.), a eksport do Polski 3,170 q. plus 46,587 sztuk towarów za 2,3 milj. fr. (w kw. I-ym 1922 — 2,0 milj. fr., a w kw. IV-ym — 2,82 milj. fr.). Wynika z tego zestawienia, że w kw. I-ym 1923 r. nasz eksport do Szwajcarii jest wartościowo 3,8 razy większy od importu, a 7,5 razy większy od eksportu w kw. I-ym 1922 i prawie dwa razy większy od eksportu w kw. IV-ym 1922.

Nasz import ze Szwajcarii wzrósł w I-ym kw. r. b. w porównaniu z I-ym kw. 1922 o 15 proc., a zmniejszył się o 17 proc. w porównaniu z kw. IV-ym.

Największe pozycje importu z Polski stanowią: cukier, odpadki młynarskie, jako pasza dla bydła, drzewo surowe i obrobione, węgiel, ropa, benzyna, oleje mineralne, cynk i t. d. Brakuje w imporcie takich pozycji, jak jaja i nafta. Cukru więcej od nas dostarczyły tylko Czechosłowacja i Belgja. W dostawie odpadków młynarskich pierwsze miejsce zajmuje Polska. W imporcie drzewa konkurują z nami Francja i Czechosłowacja. Desek więcej od nas dostarczyły Niemcy, Serbia, Austria, a klepek dębowych więcej niż od nas sprowadzono tylko z Serbji. Głównym dostawcą ropy na opał była Polska, która dostarczyła 90 proc. zapotrzebowania na ten produkt w kw. I-ym r. b. W dostawie cynku zajmujemy pierwsze miejsce, dostarczyliśmy bowiem 1750 q. za 116 tysięcy franków, gdy Belgja w tymże okresie wysłała 1297 q., ale za 118 tys. fr. Przy dostawie benzyny zajmuje Polska czwarte miejsce, konkuruje z nami widocznie Rumunia, która za 7608 q. otrzymała 292 tys. fr., gdy Polska za 5363 q. 316 tys. fr.

W eksporcie do Polski zajmują główne miejsce zegarki i gotowe mechanizmy oraz części do takowych, maszyny parowe i dy namomaszyny elektryczne, tkaniny bawełniane, jedwabne (np. gaza młynarska). Wyroby z miedzi nietopzone, farby aniliniowe i smołowe, przetwory chemiczne etc. Jak widać z zestawienia główne miejsce zajmują fabrykaty, a w imporcie produkty spożywcze i pasza, następnie surowce, a dopiero na ostatnim miejscu półfabrykaty i fabrykaty.

el.

Nowe nominacje.

Władze centralne S. S. S. R. kontynuują się w dalszym ciągu. Rada pracy i obrony związku republik sow. utworzyła się w następującym składzie: przewodniczący — Lenin, członkowie — Dzierżyński, Trocki, Kamieniew, Rykow, Tiurupa, Sokolnikow, Krzyżanowski i Piatakow, zastępcy — Czubar i Arachalszwili. Przewodniczącym głównego komitetu koncesyjnego mianowano Piatakowa, głównego urzędu statystycznego — Popowa; szefem kancelarii rady komisarzy ludowych S. S. S. R. — mianowano Gorbunowa.

GEN. ALLEN CHCE NAM PRZYJŚĆ Z POMOCĄ.

WIEDEŃ, 18 sierpnia. (Pat.) — „Neue Freie Presse“ donosi z Waszyngtonu:

Gen. Allen, b. dowódca amerykańskiego kontyngentu wojsk okupacyjnych w Nadrenji wypracował plan propozycji, według którego St. Zjednoczone powinny przyjąć Europie z pomocą. St. Zjednoczone miałyby wraz z Anglią przedłożyć wspomnianą propozycję Francji i Niemcom. Gen. Allen jest zdania, że Francja poczyni ustępstwa, jeżeli przekona się, że jest zabezpieczona przeciw ewentualnemu atakowi ze strony Niemiec.

LOSZY RJEKI.

BIAŁOGRÓD, 18 sierpnia. — (PAT.) Pisma donoszą, iż Ninczicz w powrocie z Parvza ma spotkać się z Mussolinim w jednym z północnych miast włoskich, celem omówienia sprawy Rieki.

Europa w świetle amerykańskiej satyry

(7) Marka niemiecka dowodzi, że absolutna nicłość nie istnieje.

Indianie plemienia Sioux domagają się od Stanów Zjednoczonych zwrotu należnych im podobno 750 milionów dolarów. Żywny pewną nadzieję, iż nie zechcą oni okupować zagłębia węglowego w Pittsburgu.

Niemcy mogą zapłacić swe dług Stanom Zjednoczonym dopiero po przeliczeniu ich sumy na marki, a to zajmie parę lat.

Spokój nie nastąpi dopóty, dopóki jeden będą mieli na myśli Niemcy jako dłużnika, a drudzy — jako klienta.

Anglicy pomawiają Amerykanów o nieznaną im geografii. Możliwe, ale to europejczy przetrabiają bez końca mapę geograficzną.

Dyplomacji nie udało się zapobiec wojnie, obecnie nie może ona dać sobie rady z ustaleniem pokoju. Poza to posiada ona wszystkie zalety.

Nie rozumiecie tak prostej rzeczy? Każdy naród musi utrzymywać wielką armię i wielką flotę, ażeby osłabić militarnym innych narodów.

Niemcy wnieśli nam 1.479.064.313 dolarów i 92 centy. Może otrzymamy od nich te 92 centy...

Za stare metale

metale, mosiądz, ołów, cynk itd. płaci najlepsze ceny. Puterman, odlewania metali. Kilińska 7 skiego 81 w sklepie.

Teatr „SCALA“

Cegielniana 18. Ostatnie pożegnane występy ze spole żydowskich artystów teatru Kaminskiego w Warszawie.

Dziś w poniedziałek dni. 20 b. m. o godz. 9 w.

pu cenach niższych do połowy

„Macocho“

sztuka w 4 ch. akt. Zolorewski. Bilety do nabycia przy kasie teatru od godz. 11-2 i od 4-10 wiecz.

Mecze o mistrzostwo Polski.

L.K.S. — WARTA 1:1.

Wczorajsze zawody o mistrzostwo zachodniej grupy między L.K.S. i Wartą w Poznaniu zakończyły się wynikiem remisowym 1:1.

POGOŃ — POLONJA 5:1(2:1).

Wczorajsze zawody piłki nożnej w Warszawie o mistrzostwo Rzeczypospolitej obfitowały w momenty interesujące. Gra prowadzona poprawnie i w bardzo szybkim tempie dała w rezultacie zwycięstwo mistrzowi Polski „Pogoni”. Ostateczny rezultat gry przedstawił następująco:

W 11 min. strzela pierwszą i ostatnią bramkę dla „Polonii” Mallowski, w 34 min. pierwszą bram-

kę dla „Pogoni” Stonecki, a następnie druga Garbień, przyczem do przerwy utrzymał się rezultat 2:1. Po przerwie strzela kolejno dwie bramki w 14 i 17 min. Bacz dla „Pogoni” i ostatnią bramkę w 38 min. Garbień również dla „Pogoni”. Stosunek korników 6:1 dla „Pogoni”.

Zawody zakończyły się wynikiem 5:1 (2:1) na korzyść dotychczasowego mistrza „Pogoni”.

„LAUDA” — W.K.S. LUBLIN 3:0(1:0).

Wczorajsze zawody piłki nożnej o mistrzostwo Polski pomiędzy „Laudą” i wojskowym klubem sportowym z Lublina dały wynik 3:0 (1:0) na korzyść „Laudy”.

D.O.K. IV — D.O.K. I 5:0.

Wczorajsze zawody pomiędzy drużynami wojskowymi D.O.K. IV i D.O.K. I w Łodzi zakończyły się zupełnym zwycięstwem drużyny łódzkiej w stosunku 5:0. Napietowanie należy niesportowe zachowanie się drużyny warszawskiej, która zeszła przed końcem gry z boiska, niezadowolona z decyzji sędziego. Sędziował p. Dietel.

Czarni — Warszawianka 5:1(2:1)

Wczoraj odbyły się we Lwowie rewanżowe zawody pomiędzy lwowską drużyną „Czarnych” i „Warszawianką”, które zakończyły się zwycięstwem „Czarnych” w stosunku 5:1(2:1).

Zawody kolarskie w Warszawie.

Wczorajsze zawody kolarskie w Warszawie, dały między innymi następujące rezultaty:

Bieg na czas na przestrzeni 400 mtr. (rekord) wygrał Baron w 26 i dwie piąte sek. Drugie miejsce zajął Chardon i Grochowski, czas 27 sek. Wyścig amerykański na przestrzeni 25 km. wygrała, jako pierwsza para Baron i Chardon, zyskując 28 punktów w czasie 40 min. i dwie piąte sek. W drugiej parze przybyli Turowski i Janociński, zyskując 18 punktów.

Niemiecka partja pracy o swym programie.

Onegdaj wieczorem odbył się w lokalu stow. gimnastycznego przy ul. Zakątnej nr. 82 wiec niemieckiej partji pracy, w którym wzięło udział przeszło 2.000 osób.

Pierwszy przemawiał radny Kuk, który w obszernym przemówieniu przedstawił zebrałym całokształt gospodarki komunalnej.

Mówca krytykował ostro stanowisko stronnictwa większościowych w radzie miejskiej wobec urzędników i robotników miejskich, wskazując jednocześnie na konieczność zastosowania wobec pracowników miejskich analogicznej regulacji płac, jaka obowiązuje w przemyśle włókienniczym. Referent omówił również nowy układ polityczny sił w radzie miejskiej i wskazał, że wobec tego układu sił w radzie miejskiej i magistracie niemiecka partja pracy musiała przejść do opozycji.

Posel Krönig przedstawił zebrałym rezultaty prac ostatniej sesji sejmiku, charakteryzując warunki i stosunek poszczególnych frakcji do ustaw o uposażeniu urzędników, podatkach majątkowym, obrotowym i komunalnym.

Przechodząc do omówienia sytuacji zewnętrznej referent podkreślił obecne odchylenie się Francji od Polski. Mówca stwierdził, iż uważa całą dotychczasową politykę zagraniczną Polski, opierającą się na uzależnieniu i faworyzowaniu Francji za błędną.

Omawiając sprawę drożyzny i obniżania się poziomu płac, mówca stwierdził, iż akcja nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną, dr. Bajdy, nie może dać przy obecnych warunkach i

obecnych ramach pomyślnych wyników; dlatego też robotnicy muszą stoczyć energiczną walkę o regulację płac, któraby przeciwdziałała obniżaniu się poziomu płac.

Mówca wskazał również na nierównomierne rozłożenie podatków, wśród których przeważają podatki pośrednie, spadające całym swym brzemieniem na barki klasy pracującej.

Mówca stwierdził, iż wobec dążeń reakcyjnych partji prawicowych, partje robotnicze muszą wystąpić solidarnie. Dlatego też koniecznym jest współdziałanie niemieckiej partji pracy z P. P. S. i „Bundem”.

Radny Grass w przemówieniu swem oświecił stosunek niemieckiej partji mieszczańskiej do samorządu i poszczególnych ugrupowań w radzie miejskiej, wskazując na współdziałanie tej partji z ugrupowaniami obecnej większości. Następnie przemawiali członkowie P. P. S., którzy stwierdzili, że jedynie wspólna akcja ugrupowań robotniczych może dać pomyślne rezultaty dla klasy pracującej.

W końcu uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko obecnej polityce rządu oraz wzywającą ogół robotniczy do solidarności. W rezolucji wyrażono votum zaufania dla polityki klubu radzieckiego i poselskiego niemieckiej partji pracy. (Pap).

Potrzebni chłopcy

do roznoszenia gazet.

Zgłaszać się: Rzgowska 98.

NIEMCY BEZ KSIAŻEK I GAZET

DREZNO, 18 sierpnia. (PAT.) — W rezultacie porozumienia ze strajkującymi pracownikami państwowych drukarni, przyznano wszystkim drukarzom specjalistom, jako minimum płacy, miesięcznie 146 milionów marek. Wobec powyższego, wydawcy niemieccy ogłosili iż nie są w stanie nadal prowadzić swych przedsiębiorstw.

Również berlińskie drukarnie nakładowe, zaprzestały zupełnie wydawnictw, gdyż cena według ostatniej kalkulacji jest trzykrotnie wyższa niż cena przedwojenna w złocie. W całym kraju szereg czasopism dzienników został z tego powodu zawieszony.

TRAMWAJE BERLIŃSKIE.

BERLIN, 18 sierpnia. (PAT.) — Denutacja miejska dla spraw komunikacji postanowiła zawezwać magistrat, aby wymógł prace wszystkim pracownikom tramwajów miejskich w 14-dniowym terminie, po upływie którego tramwaie mają zupełnie przestać kursować. Poczawszy od poniedziałku bilet tramwajowy kosztować ma 100 tysięcy marek.

KONGRES FEMINISTEK.

PRAGA, 18 sierpnia. (PAT.) — W Podhradach otwarty został międzynarodowy kongres feministek przy udziale 150 uczestniczek.

Kasa chorych pracuje „wzorowo”.

Cieżko poraniony chłopiec, po 2 godzinnym oczekiwaniu, wrócił do domu bez pomocy lekarskiej.

(6) W firmie węglowej Borowski przy ul. Kilińskiego nr. 60 syn portjera tejże firmy Zygmunt Pietraszewski, lat 13, bawił się na podwórzu, grzebiąc w kupie węgla, w której znalazł kawałek rurki dynamitowej. Uradowany chłopiec przybiegł ze znalezioną zabawką do matki, oświadczając jej, że zrobi sobie z tego „gwizdek”.

Matka, zajęta pracą domową, nieuważała zbyt na zajętego zabawką chłopca, przytakując mu kiwnięciem głowy. Małec wziął się do roboty, chcąc drutem wydłubać znajdujący się tam piasek, jak sam przypuszczał podług swego rozumu dzieciniego, gdy w tem zabawka w ręku chłopca eksplodowała, urywając nieszczęśliwemu dwa palce u lewej ręki, kalecząc twarz, ręce i piersi.

Zawezwane pogotowie ratunkowe udzieliło nieszczęśliwemu Zygmuntowi pierwszej pomocy,

którego lekarz polecił ojcu nieszczęśliwego malca, by udał się nazajutrz z dzieckiem po pomoc do kasy chorych.

Ojciec biednego chłopca udał się do kasy chorych, gdzie był zmuszony czekać przeszło 2 godziny, ponieważ nie było lekarzy.

Po dwóch godzinach zjawił się nareszcie felczer, a dowiedziawszy się o wypadku, odpowiedział: „Ja tu nic robić nie będę, ponieważ tu jest potrzebny chirurg”.

Ojciec z nieszczęśliwym malcem, który wił się z bólu

był zmuszony odejść, nie doczekawszy się pomocy.

Przybywszy do domu zastał w biurze dyrektora firmy, któremu opowiedział o przebiegu w „kasie chorych”.

Dyrektor, widząc cierpienia malca, kazał go odesłać do szpitala Anny Marji na Widzewie.

Jeszcze w sprawie gmachu dla teatru.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, magistrat pertraktował w sprawie budynku dla teatru z p. Kupermanem.

P. K. żądał wypłacenia zaliczki w 40 ratach miesięcznych, co wyniosłoby milijardy.

Tyleż należałoby wyasygnować na urządzenie teatru „Scali”, wobec czego koncepcja ta jest wykluczona i magistrat dalej konferować będzie z rodziną (ojciec, matka i syn przychodzą na konferencję) p. Celmestra. P. C. odrzucił również propozycje magi-

stratu, aby zamiast czynszu pobierał 10 proc. i miał odpowiedni wpływ w komisji teatralnej.

Odmowę tłumaczył p. Celmester, a właściwie żona, tem, że przy obecnym składzie personalnym teatru i wobec kontraktu, przyjętego przez poprzedni magistrat, na warunek taki zgodzić się nie może.

W ten sposób magistrat znalazł się między młotem a kowadłem i mocno będzie się głowił nad sprawę tę rozstrzygnie. (bip).

Wiadomości bieżące.

Dzienniki warszawskie zdrożały.

Po raz drugi ceny pism warszawskich zostały w tym miesiącu podwyższone i obecnie dziennik warszawski kosztuje 3000 mk., a w Łodzi sprzedawany jest w cenie mk. 3300. (bip).

Demobilizacja chorażych rezerw.

W myśl rozkazu m. s. w. mają być zdemobilizowani wszyscy chorażowie, których prośby o przemianowanie na chorażych zawodowych nie zostały przychylone załtwione. (bip).

Zapóźno, czy zawczasie?

M. S. Wojsk. dopiero teraz u normowało odbywanie ćwiczeń podczas upałów. Ćwiczenia nie mogą się odbywać wogóle przy ciepłocie powietrza w cieniu powyżej 30 stopni C. Ćwiczenia poranne w okresie upałów powinny być zakończone do godz. 9-ej, a popołudniowe rozpoczynać się nie wcześniej, jak o godz. 18, względnie mogą być zupełnie zaniechane. W czasie upałów należy unikać ćwiczeń w hełmie, a obciążenie możliwie zmniejszać. (bip).

W sprawie ekspedytorów niekoncesjonowanych.

Ministre skarbu wydał rozporządzenie, według którego przedłuża się termin do listopada r. b. dla załatwiania w urzędach celnych zleceń, przyjętych od stron przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne, które nie otrzymują pozwolenia na załatwianie formalności celnych w urzędach celnych. (bip).

Subsydia na opiekę społeczną.

Na wniosek wydz. opieki społecznej magistrat postanowił wyasygnować:

1) sumę mk. 772.000.000 na zakup materiałów odzieżowych i bieliznianych dla zaopatrzenia miejskich domów wychowawczych, oraz

2) sumę mk. 455.000.000 na zakup dla tychże instytucji produktów i opału na okres trzechmiesięczny.

Przekazy pieniężne do Rosji.

Od 15 sierpnia r. b. przedstawicielstwo handlowe związku republiki sowieckich w Warszawie, Miodowa 15, przyjmuje przekazy pieniężne do Rosji na warunkach dogodniejszych i tańszych, niż dotychczas.

Wpłaty przekazowe uskuteczniają się w Rosji w czterdzięciu, co jest bardzo korzystne dla otrzymujących pieniądze, albowiem czerwonce się w Rosji najlepszym środkiem płatniczym, pozatem odbierający je korzysta ze znacznego zysku na kursie. Przy przekazach liczy się 5 dolarów za czerwone, podczas gdy w Rosji równa się on 6 dolarom.

Oprócz tego opłata za przekaz jest znacznie niższa i jest przyjmowana w markach polskich. bip.

18 wagonów spłonęło.

Na st. Łódź - Kaliska w czasie przestawiania wagonów na wagonie, naładowanym 50 balonami kwasu azotowego wybuchł pożar, wskutek czego spłonęło 18 wagonów. Pożar ugasiły I i II oddział straży ogniowej. Pożar nastąpił skutkiem silnego zderzenia się wagonów.

Opłaty w biurze ksiąg stałej ludności.

Na posiedzeniu w dn. 17 b. m. magistrat na wniosek biura ksiąg stałej ludności, postanowił wystąpić do rady miejskiej o podwyższenie opłat za świadczenia biura. Proponowane opłaty wyniosłyby:

- a) za wyciąg z ksiąg stałej ludności dla jednej osoby lub zaświadczenie przynależności gminnej, niekaralności, stanu rodzinnego m. 10.000.
- b) za wyciąg dla dwu lub większej ilości osób mk. 20.000.

O reprezentację ludności przy stałych komisjach D. O. K.

Rozporządzeniem rady ministrów ustalona została reprezentacja ludności danego okręgu wchodząca w skład komisji stałej, a mianowicie dla komisji D. O. K. nr. IV reprezentacja ta powoływana będzie przez radę wojewódzką.

W tych województwach b. zaboru rosyjskiego, w których rady wojewódzkie dotąd utworzone nie zostały reprezentantami ludności mianuje minister spraw wewnętrznych na wniosek właściwego wojewody.

Wymienieni reprezentanci zastępują interesy ludności całego okręgu. (PAP)

Nowe marki stemplowe.

Od dnia 11 sierpnia b. r. zostały wypuszczone w obieg nowe marki stemplowe wartości 10.000 i 20.000 mk. Rysunek marki stemplowej dziesięciotysięcznej jest utrzymany w kolorze żółto-brązowym, zaś dwudziestotysięcznej w kolorze różowo-brązowym.

Kurs polonistyczny dla wojskowych.

Z dniem 1 września zostanie uruchomiony w Łodzi wieczorowy kurs polonistyczny dla wojskowych, celem umożliwienia podlegającym egzaminowi z nauk o Polsce przygotowania się do tegoż.

Na kierownika kursu powołany został prof. Aleksander Kappes. (PAP).

Wystawy rolnicze.

Dbając o jaknajwiększą kulturę i stan rolnictwa, stowarzyszenia rolnicze w roku bieżącym urządzają w całej Polsce cały szereg wystaw i pokazów rolniczych, za pomocą których to pragną udostępnić i rozpowszechnić jaknajszerszej władze rolniczej, a także pokazując wyniki pracy, pragną zachęcić do wytrwałej pracy.

Na terenie województwa łódzkiego odbyło się już kilka pokazów i wystaw rolniczych, a i obecnie szykuje się kilka wystaw: W dniu 1 września r. b. w Rokicinach odbędzie się wystawa bydła i inwentarza żywego. Wystawa urządzona będzie staraniem brzezińskiego związku kółek rolniczych. W dniu 5 września odbędzie się wystawa rolnicza w Koninie, urządzona przez okręgowe towarzystwo rolnicze na okręg koniński śłupecki.

Opieka nad dziećmi.

Magistrat postanowił podnieść wysokość subsydjum wypłacanego na rzecz kuratorium zakładów leczniczych uniwersytetu Jagiellońskiego z 6 do 12 milionów mk. Suma ta przeznaczona jest na cele leczenia niezdolnej do pracy łódzkiej w uzdrowiskach krajowych.

Nędza wyjątkowa zmusiła ją do samobójstwa.

Pasmo nieszczęsnych dni biednej kobiety. Ucieczka od męża—kata i hulaki. Po nad siły borykanie się z losem. Ucieczka w samobójstwie.

(6) W domu przy ul. Nowo-Cegielnianej nr. 18, zamieszkuje szczupła i nader skromna izdebka na czwartym piętrze, niejaka Maria Jankowska, lat 34, wraz z pięciorgiem małoletnich dzieci, które z nich najstarsze ma dopiero lat 11.

Życie Jankowskiej płynęło bardzo nieszczęśliwie, ponieważ

mał jej był wielkiem hulaką i awanturnikiem.

przepijając ciężko przez nią zapracowany grosz, bijąc ją przytem bez litości! pozbawiając biedne dzieci chleba.

Biedna kobieta znosiła biedę i tyranie męża, tak długo, jak mogła, lecz gdy awantury nieustawały, rozeszła się z mężem nazawsze.

Dokąd się udał mąż-tyran i hulaka, o tem, tak ona, jak też i cała rodzina nie wiedziała. Wyrodney ojciec zginał bez wieści.

Nastaly ciężkie chwile dla biednej, nieszczęśliwej kobiety, bo bieda codziennie gorsza zakradała się do jej skromnego mieszkanka na czwartaku.

Jankowska, pomimo to, w dzień pracowała z całych sił na chleb dla siebie i dzieci, zaś nocami prała, cerowała, reperowała sukienki i ubranka dla pół-nagich prawie dzieci, jak również tylko nocami doglądała porządku w swej skromnej malutkiej izdebce na czwartaku.

Biedna kobieta, cierpiąc nielitościwą biedę, poddała się jej zupełnie.

wpadła w chorobę nerwową, biła bez powodu biedne dzieci

bez litości.

Dola nieszczęśliwej kobiety miała się podobno trochę polepszyć, bo półtora roku temu, pewnego dnia zapoznała niejakiego Jana Parnowskiego, została jego kochanką — ponieważ dopomagał funduszami biednej kobiecie i zgłosił dolał półnagim dzieciom.

Jednakże dola Jankowskiej ani na odrobnie się nie polepszyła, żyła nadal wraz z dziećmi w straszej nędzy i biedzie.

I oto wczoraj wieczór o godz. 10 postanowiła nieszczęśliwa kobieta rozstać się z tym niesprawiedliwym światem.

Desperatka przed tem wyrzuciła swoje biedne dzieci, które udały się do brata samobójczyń Wojciecha Krawczyka, który mieszka

w tym samym domu, również na czwartym piętrze.

Po wypędzeniu dzieci, zamknęła drzwi na klucz, i w szale rozpacz, chwyciła za sznurek i

na kłamek przy drzwiach powiesiła się w postawie kłeczacej.

Kochanek denarki znajdował się również u brata samobójczyń, do którego ukryły się przestraszone i wypędzone siłą biedne dzieci.

Pan Parnowski na zapytanie naszego współpracownika, dlaczego go nie poszedł natychmiast do swego mieszkania, po wypędzeniu dzieci, odpowiedział:

„Ona” często wpadała w rozstrój nerwowy, więc nie chciałem jej przeszkadzać, ponieważ to ją jeszcze więcej rozstrajało. Wiedziałem o tem bardzo dobrze, gdyż miałem przekonanie, że gdy wpadała w rozstrój nerwowy, a była pozostawiona w samotności, uspakajała się natychmiast.

Po paru minutach udałem się do swego mieszkania, lecz drzwi zastałem zamknięte. Pukałem, wołałem, prosiłem, lecz nadaremnie, w mieszkaniu było cicho i spokojnie.

Przeczuwając zło, pobiegłem natychmiast po brata samobójczyń i siłą otworzyliśmy drzwi.

Widak był straszny. Desperatka wisiała, kłęcząc przy drzwiach z założonym szpagatem na szyi, zawieszonym na kłamek, trzymając w lewej ręce koniec zwieszającego się sznurka.

Sam ją oderżnałem — opowiada dalej p. Parnowski, — i zawezwałem natychmiast pogotowie ratunkowe, które niezwłocznie przybyło, lecz

lekarz pogotowia zastał już tylko zimne zwłoki.

Samobójczyńa pozostawiła po sobie pięcioro małoletnich dzieci, które są pozostawione na łasce losu, ponieważ o ojcu niema żadnych wiadomości, a co do kochanka, to wątpliwe bardzo, by ten opiekował się nadal biednymi sierotami, po tragicznej śmierci swej kochanki.

Nasz współpracownik zastał tragiczny obrazek w szczupłym pokoiku na czwartaku. Biedne sieroty siedziały w jednym rzędzie na podłodze przy zwłokach swej matki wynędzniałe i przestraszone, zaś w kącie pokoiku spoczywał przedstawić władzy, pilnujący zwłok, przykrytych brudnym fartuchem.

Robotnicy przeciwko redukcji pracy.

Na posiedzeniu delegacji fabryk I. K. Poznańskiego postanowiono zbadać nieuzasadnione od dłuższego czasu ograniczenie dni pracy.

Postanowiono zwołać powtórne zebranie na dziś wieczór w jadalni przy ul. Ogrodowej 18, na którym omawiana będzie sprawa wysłania delegacji do ministerstwa. Na zebranie przybędą również delegacje innych, zainteresowanych fabryk. (bip).

Szewcy - grywiarze zgodzili się na 60 proc. podwyżki.

Donosiliśmy już o zerwanej konferencji między majstrami, a szewcami grywarskimi, którzy żądali regulacji płac co 2 tygodnie, prócz proponowanej im podwyżki w wysokości 50 proc.

W związku z tem odbyło się zebranie strajkujących szewców i w konkluzji postanowiono zgodzić się na 60 proc. podwyżki, zaś sprawę regulacji płac odłożyć. (bip).

Zebranie włóknarzy żydowskich.

Wczoraj w lokalu O.K.Z.Z. odbyło się zebranie włóknarzy żydowskich w sprawie wyborów na zjazd włóknarzy i w sprawie pomocy materialnej dla strajkujących podczoszników.

Po wypowiedzeniu się całego szeregu mówców co do znaczenia zjazdu, prze-

prowadzono wybory, przyczem lista „Bund” otrzymała 263 głosy, opozycjoniści 132 i „Poale-Sion 61 głosów.

W sprawie pomocy dla strajkujących już 3 tygodnie podczoszników przemawiał przewodniczący zebrania, poczem postanowiono popierać strajkujących wszelkimi środkami. (bip).

Budki z wodą sodową mogą być czynne tylko w czasie lata.

Komisariat rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, że kioski, budki ze sprężadzą jedynie do wypicia na miejscu wody sodowej, wód mineralnych lub napoi chłodzących i które nie sprzedają innych towarów mogą być otwarte w niedziele i dni świąteczne od 1 kwietnia do 30-go września, wyłącznie w tych samych godzinach co jadalnie, zaś sklepy, budki, kioski i stragany ze sprzedaży oprócz wody sodowej, wód mineralnych oraz napoi chłodzących jeszcze owoców i słodyczy muszą być w święta zamknięte. (PAP).

Opak dla niezamożnej ludności.

Wobec zbliżającej się pory zimowej zwróciło się starostwo łódzkie do wszystkich wójtów powiatu łódzkiego, z okólnikiem, w którym komunikuje wójtom, aby w najbliższym czasie przygotowali wykazy tych miejscowości powiatu łódzkiego, w których ewentualnie istnieje lasy, gdzie będzie można przeprowadzić wyrab drzewa dla ubogiej ludności i instytucji społecznych. (PAP).

Plac Dąbrowskiego.

wykona na wysokości 4-ch pięter niewidziane dotychczas karkolomne sztuki. Pożatem ciała trupa w pełnym składzie. Lwyl Tygrys! Niedzwiedzie! Konie! Akrobaci! Kłowni! Ekwilibryści! itd. itd. Początek 1-go przedst. o g 4-ej pp. 11-00 o g 830 w.

Redaktor i wydawca **Marceli Sachs**